

SOFIJA LUNDBERJ

Jednačina života

Preveo sa švedskog
Nikola Perišić

■ Laguna ■

Naslov originala

Sofia Lundberg

LIVETS EKVATION

Copyright © Sofia Lundberg 2025

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

Oskaru i dedi

Prolog

Samo je u jednoj prostoriji gorelo svetlo. Prozor je bio zlatno-žuti četvorougao na tamnoj fasadi pod crnim nebom.

Neko se kretao tamo unutra, gurao je u stranu policu za knjige služeći se celim telom. Tumarao tamo-amo kroz prostoriju. Povremeno zastajkivao i pridizao se na prste kraj zida. Zapisivao nešto crnim flomasterom. Češao se po glavi tako da su mu se tanke sede vlasi kostrešile i štrčale na sve strane. Starčeva kosa je bila duga, spuštala mu se niz vrat, povijajući se preko kragne karirane košulje koja je izvirivala ispod smeđeg sakoa.

Bilo je već kasno, prošla su tri sata ujutru. On ponovo počeo da luta po sobi. Hodao je, hodao i hodao. Iako nije nikud pošao. Kao da je nemir stalno pokretao misli u njemu. U kratkim stankama tog hodanja dodavao je na zid još brojki, slova i simbola. Zbacio je sako sa sebe i zavrnuo rukave košulje. Tanak ožiljak u obliku udice ili možda slova J nazirao mu se na koži ruke. Sve se više crveneo što je on žustrije pisao. Beli zid se punio, trebalo mu je još prostora. Dograbio je policu sa knjigama i oborio je na pod. Knjige i fascikle poispadaše iz nje kada se izvrnula i prizemljila uz tresak koji se čuo i na ulici.

Ali niko se nije uplašio. Jer nije bilo nikog.

Starac se ugrao iza prevrnute police, odupro se nogom o zid i odgurnuo je još malo, stvarajući uzan prolaz u kom je mogao da stoji. Ponovo je posegnuo rukom ka zidu, sa crnim flomasterom među prstima.

U zoru je i dalje radio. Nije bilo vremena za san, za počinak. Jedva da je bilo vremena i za disanje. Misli su navirale i izražavale se u brojkama umesto slova.

Prvi zraci sunca počeli su da se ogledaju na tamnosmeđoj površini Brunsvikena, pa se voda zacaklila kao čamac sveže premazan katranom. Svetlost je dopirala kroz prozor, golicajući čovekove umorne oči. Tromim korakom je prišao venecijanerima, spustio ih i okrenuo ručicu tako da se zatvore. Sada je ostao na miru sa svojim mislima u skućenoj prostoriji. Više ga nije ometao dan koji se polako budio, brujanje saobraćaja i cvrkut ptica. Ljudi koji su napolju šetali ulicom.

On napravi nekoliko koraka unazad pa osmotri zid. Jednačine koje je stvorio u toku noći. Redovi i redovi uredno ispisanih proračuna. Sada je bio skoro gotov, ali mu je u mislima vladala pometnja.

Vrata su se otvarala i zatvarala, a ti zvuci su delovali strano njegovim ušima naviknutim na noćni mir. Koraci su odjekivali hodnikom zgrade. Institutom je ponovo ovladala živost, jutarnji pozdravi i žagor.

Neko odškrinu vrata i promoli glavu kroz uzan otvor, pa ga pozdravi, ne komentarišući nered. Zatim usred rečenice podiže šolju sa kafom, pa srknu jedan gutljaj. Starac se umorno nasmeši, sa rečima da je kafa uvek najbolja ideja. U odgovor dobi smeh.

Kada je ponovo ostao sam, koraknuo je bliže zidu. Položio je šaku preko jednačina, pa ih pratio kažiprstom, dodajući brojke i simbole. Mumlao. Uzeo olovku i napisao još nekoliko brojki, 3421.

Zatim je dohvatio policu i ponovo je podigao. Bila je teška. Morao je da upre bokom i leđima. Zglobovi su ga zboleli, u

nogama mu je sevalo. Ostavio je policu da stoji malo odmaknuta od zida, da bi i dalje mogao da vidi to što je napisao. Zatim je nogom čušnuo u stranu nekoliko knjiga i fascikli, pa seo na pod usred njih. Obuhvatio je pogledom potpuno izvrljan zid. Leđa su ga tištala, bolela. Malo se istegnuo unazad, podigavši ruke iznad glave. Uzimao je knjigu za knjigom. Prelistavao ih je, susrećući se sa starim beleškama na marginama, uvek ispisanim tankom grafitnom olovkom i urednim rukopisom. Te beleške su mu nekada bile važne. Predstavljale su deo procesa učenja, deo budućnosti, radoznalost, nadu.

Sada budućnosti više nije bilo, ostala je samo prošlost, a i ona je polako počinjala da blede.

Koje je značenje svega ovoga?, pomislio je, pokrivši usta rukom. Šta je uradio?

Malin!

Dograbio je telefon, pa potražio broj koji je pozivao retko. Inače je to uvek radila Margareta. Ali sada više ne radi.

Margarete više nije bilo tu. Izgubio je i nju.

Neko vreme je zurio u ekran, u ime, pre nego što je prislonio telefon na uvo i čuo je kako se javlja.

Pročistio je grlo, da mu se glas ne bi prekinuo. Ali ipak nije uspeo da izusti nijednu reč, nije znao šta da kaže, odakle da počne. Znao je samo, da je primoran da razgovara sa njom, da se to više ne može odlagati.

„Halo! Tata? Jesi li to ti?“

Noć, 23.40

$$X = (0,0,0,0\dots)$$

Origo, nulta tačka

Napolju je mračno, a ja gubim sve što ima nekog značaja. Uviđam to dok piljim napolje u noć. Mešam stvari, kolege, lica, puteve i okruženja. Ne znam više ni šta je uopšte vreme. Smračilo se, znači da je noć, toliko znam. Ali ipak se osećam kao da je dan, život struji venama. Zaspim kad ne treba, budim se kada bi trebalo da spavam.

Ne prepoznajem sebe u ogledalu. Ko je taj starac?

Ni tebe nema, mama. Zbog čega te nema, kuda si otišla?

Kako ću bez tebe?

Univerzalne konstante. Samo su još one pojmljive. Samo uz pomoć matematičkih varijabli mogu uspostaviti neki odnos sa stvarnošću koje se mogu setiti. Moram da zapisujem sve. Moram da tumačim svoja sećanja i misli, da ih koncentrišem. Ne želim da ih izgubim, ne smem da ih izgubim.

1

„Tata! Halo! Da li se nešto desilo?“

„Ovaj... zdravo.“

„Zdravo. Šta si hteo? Je l' sve u redu?“

„Oni kažu da sam... da imam...“

„Ko to? Šta imaš?“

„U bolnici.“

„O ne, valjda nisi... kao mama?“

Malin klonu na stolicu. Zadržala je dah, uključila spikerfon na telefonu i zagledala se u ekran u iščekivanju njegovog odgovora. Tugu za mamom je i dalje bilo preteško nositi, i ona nije imala snage da ponovo prolazi kroz to. Da isto onako posmatra nekog kako vene.

„Ne, ne, nije kancer. Ali... evo, dolazim...“

„Pa šta je? Samo mi reci. Biće nam oboma lakše kada to budeš izgovorio.“

Zavladala je tišina.

„Halo! Valjda se nije prekinula veza, tata?“

„Ne, tu sam. Samo, nešto nije kako treba kod mene“, promumlao je. „I sada ne mogu da se setim gde tačno stanujem, pa ne mogu ni da odem kući. Mislim da sam ovde proveo celu noć. Je l' sada dan?“

Zaplitao je jezikom, što mu inače nije bilo svojstveno, zvučao je tako staro, tako smeteno.

„Zašto me to pitaš? Pa jutro je, valjda to znaš? Nisi se valjda napio, tata?“

„Ne, daleko od toga. U kancelariji sam. Samo... bilo bi baš divno da te vidim, odavno nisam. Ovaj... nedostaješ mi.“

Reči su mu se pretvorile u nešto nalik na jecaj. Ili se možda samo preplašeno borio za dah.

„Jesi li cele noći bio na poslu? Pa ti si neverovatan, nije nikakvo čudo da si umoran. Idi kući i odspavaj.“

„Ali šta da radim sada, reci mi. Ne znam... ne pada mi na pamet kuda da krenem.“

„Tata, sad prestani da se glupiraš. Ako si radio cele noći, možeš sebi da priuštiš slobodan dan. Idi kući, spavaj. Ja ću te pozvati malo kasnije, kada budem imala više vremena. Sada idem na posao, a uveče imamo nastup.“

„Ali kuda da idem? Mislim, ne znam... Biće da mi treba, ovaj... pomoć. Zar ne bi mogla da dođeš ovamo, molim te?“

Malo je povisio ton kako bi ona uvidela ozbiljnost. I zaista to jeste uvidela, ali tek pošto je malo oćutala, a za to vreme su svi zvuci koji su je okruživali narastali. Ventilacija je zujala, kompjuter kuckao, pod škripao dok je premeštala težinu s noge na nogu.

„Možda ću stići pre večerašnjeg nastupa, pošto završim sa poslom. Je l' ti to okej? Ti valjda možeš toliko dugo da ostaneš tu, u svojoj kancelariji.“

On izdahnu vazduh kada mu je najzad odgovorila, a to je zvučalo kao prigušen šum kroz etar.

„Hvala“, promumla on. „Mnogo ti hvala.“

2

U zgradu je ulazio čovek u urednom sakou i pantalonama koje nisu bile uparene sa njim. Malin ubrza korak i stiže da zadrži vrata jedan tren pre nego što su se zalupila. On se okrenu i začuđeno je pogleda.

„Treba mi Džek, Džek Johanson. Profesor. Ovde je, znam to pošto smo se malopre čuli telefonom“, rekla je.

Bila je svesna da sa svojom ružičastom kosom odudara od akademskog stila, kao i od bilo kog drugog stila koji postoji. Uz to je bila i kratka i čupava. Ulepljena nekakvim gelom od kog su joj pramenovi bili kruti kao ekseri. Bila je srećna zbog toga što je obukla crnu jaknu, onu koja je maltene celu proguta. Dopirala joj je dobroano ispod kolena i skrivala odeću koju je nosila ispod nje. Na leđima je imala izlizanu torbu sa gitarom. Na njoj se sasvim jasno videla kilometraža, tkanina je bila izbledela, poderotine zakrpljene, a bila je i prljava. Kao da je ležala na njivi po pljusk, dok je instrument bio zauzet negde drugde. Čovek se upilji baš u nju.

„A ko ste vi?“, upitao je ne skidajući pogled sa gitare.

„Njegova ćerka Malin. Strašno mi se žuri, moram posle na nastup. Ne smem da ga propustim. Da li bi neko mogao

da dovede Džeka, ili mi možda pokaže gde je njegova kancelarija?“, molećivo upita ona, pa se progura pored muškarca i trapavo zagazi na institut gde joj radi otac.

Bila je uzrujana posle jurnjave od metroa, znoj joj je probijao čelo i mahala je jaknom da se rashladi. Oko vrata joj je visila kožna pantljika sa uzvičnikom u obliku srca koji joj je lupkao po grudima u taktu kojim se kretala. U hodniku je uglavnom bilo pusto, ali svako ko bi prošao tuda radoznalo bi se zagledao u nju. U najbližoj kancelariji ih je ugledala još, pognutih za svojim kompjuterima, zaokupljenih poslom.

Ona nestrpljivo podiže ruke pošto nije dobila nikakav odgovor od sagovornika. Činilo se da ne želi da joj pomogne, samo ju je sumnjičavo odmeravao od glave do pete. Osećala se skoro kao da joj fizički dodiruje telo. Čovek napravi nekoliko koraka udaljavajući se od nje, sa telefonom na uvu. Čula ga je šta govori, iako je šaputao, rukom zaklanjajući usta.

„Možeš li da dođeš? Ovde je neki uljez.“

Malin ogorčeno progundā.

„Šta, je l' to zovete čuvara? Pa ja sam Džekova ćerka Malin. Nisam nikakva ludača. Ako se pitate šta je u torbi, u pitanju je gitara“, rekla je, iskosa gledajući ka satu. Već je prošlo deset minuta, bilo joj je preostalo samo još četvrt sata, posle toga je ponovo morala da krene. Nije smela da zakasni, niti je to želela.

„Džek nikada nije...“

„Šta nikada? Možda nikada nije rekao da ima ćerku?“

„Ne, koliko je meni poznato.“

Čovek se okrenu ka koleginici koja je zakoračila u hodnik, a ona je delovala gotovo bunovno kada je provirila preko ruba naočara. Ne, ni ona nije znala ko je Malin, kako je rekla. Činilo se da niko od njih ne zna da njen tata ima porodicu. Kako je to moguće? Pa on je tu radio otkako ona zna za sebe. Očajno je razmahnula rukama.

„Gospode bože, je l' se ovako ponašate prema svim posećiocima koji dođu ovamo? Niste valjda meta teroristima, ne

znam čega se plašite? Ja sam Džekova ćerka, kad vam kažem. I muzičarka sam. Samo imam... drugačiji stil.“

Pokušala je da se osmehne kako bi pokazala dobronamernost. Dvoje naučnika se vrpeljilo.

Neki stariji čovek izviri iz jednih vrata, verovatno zato što ga je žagor u hodniku ometao u radu. Glas mu je ispočetka bio slabašan, kao da dugo nije progovorio. Onda je počeo da se pojačava sa svakom novom rečju.

„Moramo biti opreznii, bezbednost je u današnje vreme naročito važna“, rekao je.

„Dobro de, ali ja sam Džekova ćerka i garantujem vam da sam bezbedna.“

Pošto niko nije ništa rekao, nastavila je mumlajući:

„Možda nisam baš akademska građanka kakvu je priželjkivao. Ali nisam ni za bacanje.“

Jedva da se čulo šta je rekla, pošto se malo ugrizla za usnu i trljala prednjim zubima po njoj. Svesna gorčine. Strujala joj je telom kao nagrizaјуća kiselina.

Jedan čuvar se pojavi u dnu hodnika sa svežnjem ključeva koji mu je zveckao u ruci. Malin koraknu ka njemu i pruži ruku.

„Zdravo, ja se zovem Malin. Došla sam u posetu svom tati Džeku Johansonu“, objasnila je jakim i zvonkim glasom. Čuvar nije prihvatio njenu pruženu šaku. Skrstio je ruke na stomaku.

„Imate li legitimaciju?“, upitao je.

Malin poče da kopa po džepu, istovremeno mumlajući: „Valjda posete moraju biti dozvoljene? Ili ovde svi rade toliko da su već i zaboravili da imaju porodice?“

Čuvar nije stigao da odgovori na njeno pitanje. Približila se jedna starija žena u dugom ružičastom džemperu na kopčanje. Naočare su joj skliznule niz nos kada je veselo pogledala u Malin, koja je držala vozačku dozvolu u ruci.

„Malin, zdravo. Ja znam ko je ona, prepoznajem je. Džekova mala divljakuša, jelda? Bila si tinejdžerka kada sam te poslednji put videla, mora da je otad prošlo mnogo vremena.“

Malin nije prepoznala ženu, nije mogla ni da se seti da ju je neki put srela u Džekovoj kancelariji. Možda su se videle negde drugde, možda je kancelarija premeštana. Žena je imala šezdesetak godina, bila je visoka i u dobroj formi. Između obrva su joj se videla dva oštra pregiba, usecala su se u kožu toliko duboko da su pravila senke. Kada bi se nasmešila, čitavo lice joj se skupljalo, a oči su gotovo nestajale. Bila je lepa, a to lice je mnogo boravilo na otvorenom, čkiljilo ka suncu, smejal se. Lice bez ijednog traga neprirodnih injekcija i šminke.

„Pre nekoliko godina, da“, odvrtila je Malin i bolje namestila torbu sa gitarom na rame, tvrdi remen joj se usecao u kožu. Začkiljila je u pravcu sata. Četvrt sata se pretvorilo u dvadeset minuta. Kasnila je, a stomak joj se grčio pri pomisli na to. Imala je jedan nastup mesečno i od njega zarađivala nešto dodatnog novca, pa nije smela da ga propusti. Novac joj je trebao. Za hranu. I za Erikove poklone, uskoro mu je rođendan.

„Možete li molim vas da mi sada pokažete gde je tatina kancelarija?“, upitala je nestrpljivo.

Žena klimnu glavom i reče joj da krene za njom. Dok su prolazile hodnikom, Malin ču došaptavanja iza svojih leđa. Možda su se čudili činjenici da Džek nije pričao ništa o svojoj porodici, da nije pomenuo kako ima ćerku. Čudila se i Malin. Pa o čemu onda pričaju na pauzama za kafu, za ručkom? Kako je uopšte moguće izostaviti najbliže srodnike iz razgovora i razmišljati više o poslu nego o deci? Bilo joj je teško to da zamisli. Njen posao se prirodno preplitao sa privatnim životom i muzikom, tu nije bilo nekih jasnih granica.

Vrata Džekove radne sobe bila su zatvorena. Kada ih je žena otvorila, ugledala ga je kako sedi nagnut napred, čela oslonjenog na radni sto. Zvuk sa vrata ga je probudio, trgnuo se i pridigao. Kosa mu je štrčala, zatreptao je i začkiljio ka njima. Kao živa karikatura Ajnštajna.

„Šta hoćete?“, upitao je zbunjeno.

„Tvoja ćerka je ovde, Malin je ovde“, rekla je žena i koraknula u stranu, tako da se pred njim ukazala Malin. Stajala

je malo raskrečeno u svojim džombastim cokulama i mahala mu rukom.

„Zdravo, tata.“

„Tata...“ On začkili ka njoj, pa posegnu za naočarama koje su ležale na stolu. Stavio ih je na nos, ali je i dalje delovao zbunjeno.

„To sam ja, Malin, zar me ne vidiš? Kako si, je l' ti nije dobro?“

Malin napravi nekoliko koraka kroz prostoriju. Ponašao se tako čudno, a možda je samo bio bunovan.

„Kako blesavo izgledaš. Šta si to uradila sa kosom? Zar inače ne nosiš šiške?“

„Šiške“, ponovi Malin, posežući rukom ka ivici kose. „Nisam nosila šiške još otkako sam bila mala, tata. Valjda ti je to poznato?“

„Sada ću vas ostaviti na miru.“ Žena malo klimnu glavom odlazeći. Kruto i suzdržano. Svi su ovde toliko kruti, Malin ne bi mogla da izdrži na takvom mestu. Previše je tiho, previše sve pod konac. Previše udaljeno od načina na koji ona provodi svoje radne dane, sa živahnim tinejdžerima u centru za mlade u predgrađu, tamo gde je tišina neobična i svako uvek iznenada može da zapeva ili glasno uzvikne.

Izvukla je stolicu i sela opkoračivši je, nasuprot svom tati. Ruke je opružila preko naslona za leđa.

„Kakva ti je pomoć potrebna? Šta se dogodilo? Ja nemam baš mnogo vremena. Večeras je koncert, i već kasnim. Moram uskoro da jurim dalje.“

„Baš lepo, koga gledaš?“

„Kako to misliš?“

„Pa ko svira na koncertu?“

„Daj, tata, ja imam koncert. Ja i moj bend, znaš već. Bend u kom pevam, *Lildis*. Trebalo bi neki put da dođeš i poslušaj nas, sad već imamo i malo publike. Dobro nam ide, večeras će nas čak i platiti.“

Džek sakupi neke listove papira koji su ležali razbacani po radnom stolu. Bili su sasvim izvrljani brojkama i slovima i simbolima, ispisanim gusto, u dugim redovima. On ih je

složio na kamare, pa ih poravnao tako da stoje sasvim paralelno. Zatim je prešao na olovke. Poređao ih je u ravne redove i zatim ih položio odozgo na svaku kamaru. Pre nego što bi ih ostavio, lagano bi kucnuo olovkom po podlozi. Malin je pratila njegove pokrete.

„Kada si zvao, pomenuo si nešto o bolnici, da su ti tamo rekli nešto što bi želeo da mi ispričaš“, rekla je naposletku.

„Eh. Oni samo bulazne gluposti“, brecnu se on. Ustao je i prevukao šakama po nagužvanim pantalonama. Izgledale su kao da dugo nisu prane, butine su bile prekrivene tamnim flekama, možda od prosute kafe. Na radnom stolu je stajala šolja, a ispod nje lepljivi krugovi.

„Znaš li gde ja stanujem?“, upitao je i nakašljao se. Posramljeno je skrenuo pogled u stranu, ne usuđujući se da je pogleda.

„Gde stanuješ? Da, naravno. U stanu u koji si se uselio kada je mama umrla. Ako se nisi ponovo selio u skorije vreme, razume se.“

„A on se nalazi u... ulici?“

„U ulici? Kojoj ulici?“

„Da, u kojoj ulici. Trebalo bi da je ona koja se zove hm hm ulica“, promrmljao je.

„Husarviksgatan.“

Džek klimnu glavom.

„Upravo tako. Znao sam“, promumlao je, pa hitro napravio zabeležku na papiru ispred sebe. Malin je videla da zapisuje naziv ulice i broj. Sada se sećao. Upisao je cifru nekoliko puta, kao da istovremeno razmišlja o nečemu drugom.

Džek skrenu pogled ka prozoru, oči su mu se caklile, usta malo trzala, na gornjoj usni pojaviše mu se borice. Da li se on to zavitlavao sa njom?

„Pa valjda se sećaš gde stanuješ, tata?“

On je sedeo mirno i dugo nije progovarao. Onda je ispružio ruku i ponovo počeo da prevrće po papirima. Izvadio je jedan list, stavio ga ispred sebe, pa počeo da prevlači kažiprstom po dugom redu brojki, nešto mumlajući.

„Jesam li poludeo?“, upitao je naposljetku. „Pa valjda nisam? Pogledaj ovamo, ja znam šta sve ovo znači. Znam šta je sadržano u svim ovim jednačinama, poznat mi je baš svaki detalj.“

Podigao je glavu. U njegovim očima nastanio se očaj. I stid. Ona za sekund zaboravi da kasni na nastup.

„Tata...“

Uzela ga je za ruku i nagnula se ka njemu, ali on odvrati pogled u stranu. On je delovao izgubljeno kao dečaćić. On, profesor, genije.

Koji ne zna gde stanuje.

Noć, 00.14

$$F = \frac{m \cdot \Delta v}{\Delta t} = \frac{0,5 \cdot 10}{0,02} = 250 \text{ N}$$

Sila u jednom udarcu

Bilo je tako teško. Baš preteško. Treba samo da zažmurim i mogu da osetim bol. Koliko brzo i silovito može da se kreće ruka? Šta se događa sa vazduhom, sa otporom? Stajao sam na stepenicama, samo su me dva koraka delila od predsoblja. On se nalazio otprilike metar i po od mene. Reagovao sam munjevito, izvio sam telo ka gelenderu kada sam ugledao njegov dlan kako mi se približava. Usredsređeno, očigledno ciljajući moj obraz. Čvrsto sam se uhvatio, sagnuo uza zid. Šaka mu je bila otvorena, veliki prsti rašireni. Crne pruge ispod noktiju, ulje na koži. U pozadini oči, razrogačene, gnevne. Piljile su u mene, ispunjavale me strahom. Stigao sam da iskrenem lice ka zidu pre nego što se udarac spustio na mene, baš preko uva, tako da mi se glavom prolomio neki prodoran ton.

Koža me je pekla. Bol je bio neverovatan. Moja glava je poletela ka zidu kao na talasu, po ritmu koji je proistekao iz sile. Čelo mi je udarilo u iskošenu lajsnu koja razdvaja drveni panel od tapeta. Baš tamo gde je ivica najoštrija. Obrva mi je pukla. Zvuka se sećam i danas. Plop.

Mlaka tečnost je počela da mi se sliva preko oka. Otro sam je rukom dok sam se istovremeno borio za vazduh. Bila je to

lepljiva, topla kaša. Prestrašeno sam posmatrao svoju ruku, obojenu krvlju u crveno.

Kroz prste sam ga video kako hita dalje, kroz vrata, sve do špajza. I polupunih flaša koje se nalaze tamo, skrivenih u ormarićima i fiokama za alat.

Koliko je samo snage bilo u tom strahovitom udarcu. Kako da je opišem? Je li otpor vazduha imao nekog značaja? Moram to izračunati na neki način, moram uzeti u obzir sve suštinski važne varijable. Bilo je tako okrutno, tako bezumno. Je li uopšte moguće pretvoriti u brojke taj prezir usmeren ka meni? Moram se obavestiti o masi. Koliko je velika bila njegova šaka, njegova cela ruka? A sila, je li bila proporcionalna ubrzanju?

Šta sam pogrešno uradio? Zbog čega me je toliko prezirao? Sećam se samo fragmenata toga kako me je stalno iznenada napadao. Otupeo od opijenosti alkoholom. Ali i u tim fragmentima je sve ipak tako jasno, kao da se sećanja prikazuju na usporenom snimku. Vidim strukturu njegove kože, sivi ton, bore oko njegovih očiju, kapljice znoja na čelu, kosu koja mu se lepi za lice. Razdvojene usne ispod kojih se vide žuti, neravni zubi. Sivkasti jezik koji se pokreće oblikujući šištave reči što mu izlaze iz usta. Bol. Strah.

Zašto? Možda sam se samo nasmejavao preglasno, ili na pogrešan način. Možda nisam izvršio svoje obaveze.

Ali nije ni važno. Za kakav to zločin dete zaslužuje batine?

3

Vreme. Petnaest minuta se pretvorilo u pola sata. Malin je bila pod stresom, već je bila poslala jednu poruku da kasni, a sada je slala još jednu.

Ne znam kada ću krenuti odavde, tati je potrebna pomoć. Možete li malo da sačekate sa početkom?, pisala je.

Džek je sedeo za radnim stolom. Nagnuo se preko stola i naslonio na laktove. Delovao je toliko očajno da se ona nije mogla naterati da ga ostavi tamo. Ispred njega su ležali svi oni papiri. Uredne kamare su ponovo bile rasturene, sve je bilo razbacano okolo. U njegovoj kancelariji je bilo tako mnogo papira, svuda papir, na gomilama, u fasciklama. Knjigama. Dvorana u kojoj stoluje intelektualac. Bez ukrasa, bez fotografija. Dve uramljene sličice, sa belom pozadinom i crnim slovima. Mudre izreke.

Najviši stepen čiste misli postoji u matematici.

Platon

Matematika je kao ljubav – ideja je jednostavna, ali može da se zakomplikuje.

Malin je prišla i stala ispred sličica, pa se zamislila o rečima koje je njen otac izabrao kao ukras. Opori humor jednog matematičara. Jedini znak koji je ukazivao na to da neko ljudsko biće provodi svoje dane radeći u toj sobici. On je radio gde god da se nalazi, tako je bilo oduvek.

Džek poče da piše nešto po papiru. Taj zvuk je odmah vratio Malin u detinjstvo. Među olovke koje grebuckaju po papiru, ostajanje do kasno u noć. U mračnoj sobi osvetljenoj usamljenom lampom na radnom stolu. Obasjavala je krugom žute svetlosti njegovo pogureno telo. Ako su vrata njene sobe stajala otvorena, mogla je da vidi i unutrašnjost njegove radne sobe u roditeljskom domu. On je svake večeri sedeo tamo unutra, okrenut leđima, uvek nagnut napred uzdignutih ramena nalik na bedem oko njegove glave. Njega nije smela da ometa, samo ne ometanje. Odlazio je tamo posle večere, i tamo je ostajao do odlaska na spavanje. To čime se bavio bilo je važnije od svega. I od Malin.

Bilo je nečeg umirujućeg u prigušenim zvucima koje je proizvodio njegov rad. Nečeg uspavljujućeg. Ona je često ležala na boku u svom krevetu, sa otvorenim vratima, i posmatrala ga sve dok joj očni kapci ne otežaju.

Šta je njena mama radila svih tih večeri? Kako je ona podnosila to što se nikada nije posvećivao njoj? Da li je to smatrala prihvatljivim? Jesu li njih dvoje bili dojadili jedno drugom?

Malin je shvatala da je Džeku sada potrebna pomoć. Bio je star, bližio se osamdesetoj, ali je radio i dalje, kao i mnogi drugi naučnici. Bilo bi sramno pristati na nametnutu penziju, sedeti besposlen. Džek je imao običaj da govori kako je penzija za obične ljude. Kao da je on nešto specijalno, jedna sasvim druga sorta.

Ona prekide tišinu.

„Tata, ako si zaboravio gde stanuješ... onda svakako treba da odeš kod lekara.“

Ona ustade i osloni se bokom na radni sto, sasvim uz njega. On je nastavio da sedi u istom položaju i zuri kroz prozor.

„Oni tako kažu. Ali sa mnom je sve u redu“, promrmljao je on, pa počeo da vergla kombinacije brojki i slova. „Ja znam šta sve ovo ovde znači, celu noć sam probdeo razmišljajući o tome. Znam tačno šta znači. A nema ih mnogo koji to znaju.“

Malin mu se malo primakla, naslonila obraz na njegovu glavu, osetila hrapavu, suhu kožu na onoj goloj površini gde kosa više ne raste. Papir koji je držao u ruci bio je pun različitih proračuna, neki su bili precrtani tankom linijom, drugi potpuno izvrljani, kao da je bio ljut ili uznemiren zbog neke greške. Sve je delovalo zbrkano, pometeno. Kao delo nekog ludaka.

„Tatice“, promrmljala je i udahnula njegov miris. Podsećao ju je na kuću u kojoj je odrasla. „Nisi ti čudan samo zato što imaš problem sa pamćenjem, to ti je valjda jasno?“

„Kakav sad problem? Nemam ja nikakvih problema, sećam se svega što je važno. Svih brojki, svih teorija. Preslišaj me!“

Džek poskoči na noge, oslobađajući se iz njenog opreznog zagrljaja. Otišao je do police na kojoj su knjige ležale u neredu, kao da su nagurane tu u žurbi. Dograbilo je jednu i dodao je Malin. Ona ju je prihvatila, ali je nije otvarala. Ionako ne bi ništa razumela, nije bila rođena za matematiku, u njenim očima su sve to bile samo besmislene šare.

„Mislim da se staro znanje nalazi na drugom mestu u mozgu, i možda se zato sećaš matematike, ali ne i drugih stvari.“

Džek ljutito otpuhnu kroz nos.

„Aha, znači sada si postala i lekar.“

Namrgođeno je piljio u nju, i ona za trenutak pomisli kako joj nije jasno šta uopšte traži tu. Činilo se da on više ne želi njenu pomoć. Obrve i napete usne otkrivale su koliko je ljut. Stisnuo je pesnice i stavio ruke ispred grudi, kao da se priprema za nekakav boks-meč. Malin je samo stajala.

„Sad se smiri, inače idem. Nemam vremena, već sam zakasnila na početak svirke. Ovde sam zbog tebe, ti si me zvao i rekao mi da ti je potrebna pomoć.“

„Besmislice, ja to uopšte nisam rekao. Ne treba meni nikakva pomoć. Samo ti idi, ja ću se snaći, kao i uvek.“

Zapretio joj je pesnicom.

„Daj, tata, šta sad radiš? Je l' to hoćeš da se biješ?“, upitala je ona, koraknuvši u stranu. On je odmah spustio ruke, a pogled mu se ublažio.

„Ne, naravno da ne“, odvratio je posramljeno. Bledosivi obrazi su mu dobili malo boje od uzbuđenja, sada su bili slabušno ružičasti, sa vidljivim krvnim sudovima koji su se širili po koži kao paukova mreža. Ponovo je podigao pogled. Frknuo je na nju: „Onda idi!“

„A gde ćeš ti spavati noćas? Ovde, na poslu?“

Zgrabila je papir na kom je on bio zapisao adresu, da ga proveri.

„Kako to misliš?“, upitao je Džek. „Kod kuće, naravno. Kad mi se završi radni dan, idem kući, kao i obično.“

„A gde ti je ta kuća?“

„Na Jupdalsvegenu, valjda znaš?“

„Ali, tata...“

„Tamo gde smo stanovali otkako si bila mala. Jesi li to zaboravila? Možda si ti ta koja ima problema sa sećanjem?“

„Ne, nemam. A ti ne stanuješ na Jupdalsvegenu još otkako je mama umrla. Prodao si kuću i preselio se u stan, sećaš se?“

„Umrta.“ Džek ponovo klonu u stolicu, otromboljenih ramena. Zagledao se dole u pod. Obrve su mu bile žbunaste, nadvijale su mu se nad oči, nekoliko belih dlaka štrčalo je uvis. Vrh nosa mu je bio crven, natečen, sa vidljivim porama kojima je koža bila načickana. Zajecao je, pa usmerio pogled ka Malin.

„Znam da je tako“, izgovorio je polako. U očima mu se pojavila nekakva nova svetlost. Oživele su. „Da je mama umrla, to dobro znam.“

„Dobro, malo sam se zabrinula.“

„A ja živim u svom stanu u Severnom Jurgordstadenu.“

„Jeste, tako je. Hoćeš li uspeti da pronadeš put do kuće? Mogao bi da uzmeš taksi.“ Dodala mu je papir na kom je on napisao adresu. „Ja sad stvarno mnogo žirim, moram odmah

da krenem. Stavi tu cedulju u džep, za svaki slučaj. Možeš da je pokažeš taksisti.“

„Sigurno neće biti potrebe za tim. Naravno da umem da pronađem svoju kuću, otkud ti da to ne bih mogao?“

Ponovo se pojavio onaj autoritet, bio je to tata, senka u njenom životu.

„Zvao si me...“

„Je l' to možda nešto čudno? Valjda smem ponekad da pozovem svoje dete. Baš sam hteo da te vidim, u poslednje vreme se nikad ne viđamo. Mogli bismo baš da radimo nešto zajedno ovih dana. Ti i ja, i mali...“ Ona je jasno videla kako se upinje da se seti imena. „... Erik.“

„Naravno.“

Malin podiže torbu sa gitarom na rame. Bio je u pravu. Viđali su se isuviše retko, ona je skoro zaboravila da on postoji. Sa njenom mamom je bilo drugačije. Ona je bila tu, uvek pozitivna, uviđavna. Bila je od onih osoba koje se nikada ne žale, koje kao da nemaju svojih potreba. Maltene svačiji sluga. Okovana za kuću, podređena svima drugima u porodici. Kako je moglo tako da ispadne? Borila se do poslednjeg trena, uprkos bolnom kanceru koji je polako isisavao život iz nje, pretvarajući je u krhku školjku koja samo što nije smrvljena okrutnom presudom stvarnosti. Čak je ni bolest ni smrt nisu učinile sebičnom. Mama je obično govorila da Malin ne treba da brine za nju, da ona neće biti sama na nebu, pošto tamo ima mnogo prijatelja.

I sada je bila na nebu.

A Malin je ostala na zemlji. Sa Džekom. Tatom. Radoholičarom, strancem. Istim onim koji zahteva tišinu dok čita, dok radi. Istim onim koji je predstavljao senku koju je ona poslednjih godina najradije izbegavala, jer tamo gde je on bivalo je tako hladno, tako prazno.

„Moramo uskoro ponovo da se vidimo. Baš bih volela da čujem šta je taj lekar rekao i šta si hteo da mi ispričaš kada si

me zvao“, rekla je, bacajući pogled na sat. Sada je već kasnila više od jednog sata, bližilo se vreme kada bend treba da izađe na scenu. Bez nje.

Džek mahnu rukom. Držao je olovku i premeštao je između prstiju, od jednog do drugog. Radio je to uvežbano, brzo, olovka je plesala. Ali onda se zaboravio i ispustio je. Otklizala je preko radnog stola, ali ju je on uhvatio i nastavio igru. Malin je nestrpljivo zatrupkala nogama.

„Sad moram da žurim. Zvaću te kasnije u toku večeri, da proverim jesi li stigao kući“, rekla je, razvukavši usne u izveštačen osmeh.

„Ne moraš to da radiš. Imaš ti svojih obaveza. Treba da tamburaš“, promumlao je, klimnuvši glavom ka njenoj gitari. Zatim je nastavio da piše po svojim papirima, olovka je letela po išpartanoj stranici.

Da tamburam? Malin se zadržala na vratima, čekajući da on kaže još nešto. Možda da se izvini. Ali on to nije učinio. Bio je zaokupljen svojim poslom.

Pošto je odmakla niz hodnik, srela je čoveka koji je pozvao čuvara kada je ona ušla. Išao joj je u susret koracima koji su sve više oklevali. Na sebi je imao odelo i patike drečavih tirkiznih tonova. Kada su se susreli, Malin podiže ruku u znak pozdrava. Činilo se da je on nije video, pošto je nastavio da korača, obuzet svojim mislima.

„Hej, sačekajte“, povika ona za njim. „Mislila sam... moram ovo da pitam, jeste li primetili nešto u vezi sa tatom? Nešto čudno?“

„Kako to mislite?“

„Pa eto, da zaboravlja stvari i slično. Da je postao nekako star i smušen.“

Čovek je izgledao kao da je nije razumeo, samo je odmahnuo glavom.

„Koliko on ima godina?“

Malin je morala da razmisli, uvidela je da ne zna. Rođen je 1944, računala je u glavi.

„Sedamdeset sedam, čini mi se“, odgovorila je.

„O, dodavola, nisam imao pojma“, odvratio je čovek i nasmejavao se. „Taj se ne predaje. Da, naučnici ne vole penziju. Možda je malo prestar. Ali i dalje je bistar kao malo ko, on je na našem institutu jedan od najistaknutijih naučnika, to vam je valjda poznato?“

„Jeste, znam da je pametan i da je osvajao nagrade. Ali čak i pametni ljudi stare i postaju dementni“, rekla je ona.

„Ja nisam primetio ništa ozbiljno. On je kao i inače, čini mi se. Uglavnom je samo u svojoj kancelariji. Ne znam na čemu trenutno radi. Ovde u instituciji svako gleda svoja posla. A Džek uz to više ne predaje.“

Malin promumla nešto, ona nikada neće moći da razume introvertne. Te ljude koji se zakopaju u znanje, u analize. I koji zaborave na sve drugo. Koji čak i ne pomenu da imaju decu.

„Jutros me je zvao telefonom, i nije znao gde...“ Malin se malo kolebala pre nego što je nastavila. „... Gde stanuje. A to je već ozbiljna stvar, da ne možete da pronađete put do kuće.“

Čovek prсну u smeh.

„Naučnici“, rekao je i iskezio se. „Rasejani smo kao malo ko drugi, pošto imamo toliko drugih stvari za razmišljanje.“

Podigao je ruku iznad glave i odmahnuo joj bez osvrtnja, već se udaljavajući od nje.

Malin je namestila torbu na ramenu i bacila pogled na sat. Još deset minuta do izlaska benda na scenu, a ona je imala najmanje dvadeset minuta do kluba gde treba da sviraju. Potrčala je ka metrou. U njoj je narastala ljutnja. Zbog čega je došla tu? Da li bi Džek došao da je ona ta kojoj treba pomoć? Teško.

Kada je ušla u voz, telefon joj je zazujao. Poruka: *Sad počinjemo! Dženi je uskočila na vokalu, ne moraš da brineš.*

Ona žurno odgovori: *Ne!! Stižem za 15 minuta, u metrou sam. Čekajte me! Ne počinjite!*

Noć, 00.30

$$\frac{mv^2}{2} + mgh = \frac{1}{2} \sum_{i=1}^N m_i v_i^2 + E_{\text{vibr}} + E_{\text{elast}} + E_{\text{deform}}$$

Razletanje tanjira na sve strane pošto se razbio o kameni pod

Koliko je komadića tu bilo? Ne sećam se.

Mnogo.

Nekoliko fragmenata je usitnjeno u prah, od njih su ostali beli tragovi kamenog brašna na sivom podu. Od drugih su nastali asimetrični oštri komadi izlomljenih linija. Ubrzanje tanjira bilo je veće od gravitacije, pa sam ovde morao da primenim principe kinematike i očuvanja energije. Jer jedna šaka je pomogla u ovome. Jedna cela šaka. Jedan pokret.

Gnev. Deformaciona energija.

Tras.

Sećam se zvuka vrlo dobro, kao i straha izazvanog prodornim odjekom. Tišine koja je usledila.

Imao sam jedan kutak u kom sam se obično krio. Nalazio se u dubini kuće, u prostoriji gde smo spavali mi deca. Budžak u kom je stajao nokšir, ograđen debelom somotskom draperijom tamnosmeđe boje. Zrnca prašine koja su se pilepila za tkaninu belo su se presijavala kada bi sunce doprlo unutra kroz prozorčić postavljen visoko na zidu. Imao sam običaj da brojim ta zrnca dok sedim tu, kako bih skrenuo pažnju na zvukova. Sa krika, potmulih udaraca, posuđa za svećane prilike koje se

razbija. Jednog po jednog predmeta koji je zatim, pošto se sve završi, bivao pažljivo ponovo lepljen.

Zrna prašine su uvek bila uz mene, nije im bilo kraja. Ona su uvek bila tu za brojanje.

Nisam tamo sedeo sam. Kraj mene je bio moj brat, mali Edvin. Sedeo je šćućuren ispod moje ruke, razrogačenih očiju, drhtav. Ponekad je plakao, sećam se toga. Krupne suze su mu se kotrljale niz bucmaste obraze. Brisao sam ih rukavom džempera, pa je ostajao prugast od slina. Hladan na mojoj koži.

U ono vreme se nismo baš često presvlačili, a u kući gde smo živeli nije bilo mašine za pranje veša. Mama je sve prala ručno, u pocinkovanom koritu koje je stajalo dole u podrumu, na hladnom i vlažnom betonskom podu. Imala je i dasku za pranje veša o koju je trljala odeću. Šake su joj od tog posla ostajale crvene i natečene, koža na vrhovima prstiju bila joj je ispućala, a te pukotine su se punile zemljom i prljavštinom. Uvek sam osećao njihovu hrapavost na koži kada bi me pomazila po obrazu, pogladila mi čelo. Ili kada bi me dograbila za ruku i prošištala da moramo da se sakrijemo.

„Pazite se, sad će biti besan“, upozoravala nas je sa ozbiljnim izrazom u očima.

Osećala je kada se bliže njegovi naleti besa. Naslućivala kakva je energija u kuhinji, je li sve nategnuto poput struna violine koje samo što nisu pukle. Da li je možda uspevala da nanjuši alkoholna isparenja? Ili je u pitanju bio pogled? Da li bi se vidno smračio? Je li možda poznavala svog muža toliko dobro da se nalazila jedan korak ispred? Možda ju je strah sa kojim je bila prinuđena da živi doveo do toga da postane osetljivija za njegove promene raspoloženja?

Možda je mama zapravo napravila onaj budžak iza draperije zato da bi nas zaštitila, da bi nam pružila skrovište za trenutke kada mora da trpi njegove grube reči i porcelan koji leti ka njoj.

Edvin bi se borio za vazduh kada začuje te zvuke i krike, toliko bi se uplašio. Ja sam maštao da sam veći, jači. Da mogu

da ih odbranim, mamu i Edvina. Da imam oštar mač i konja koga mogu da jašem.

Umeli smo da satima sedimo tamo, iza teške draperije. Ja sam povremeno izvirivao odande. Osluškiavao sam druge zvuke, one koji su nastajali kada se pomire posle dugih, bučnih rasprava. Tada bi vodili ljubav. On bi ponekad zaskočio mamu tamo gde se u tom trenutku nađu, stojeći u hodniku ili na stepenicama, na kuhinjskom stolu. Pobacao bi na pod sve što mu smeta, stolnjak, vazu, novine. Zatim bi je podigao i cimnuo suknju naviše, tako da joj sevnu gole noge. Sto je lupkao o zid. Njena duga kosa bi visila preko ivice, sa iskrenute glave pritisnute o zid. Radili su to toliko puta da je tamo na zidu ostao trag od ivice stola. Blago ulegnuće zauvek urezano u meku površinu zida od borovine.

Tako je izgledao moj prvi doživljaj ljubavi.

Ljubav. Ma dođavola. To nije bila ljubav, to je bilo... ne znam šta. Strast, možda. Ali biće da je pre svega u pitanju bila neka vrsta kontrole. On je uspevao da istera to što želi, a ona mu je bila na usluzi.

U to vreme, za vreme jedne od svih tih svađa, on je strgnuo svoj zlatni prsten sa sebe i bacio ga na nju. Ona ga nije prihvatila. Pao je na pod, gde je nastavio da se vrti, dugo, dugo. Kada se umirio, njega već nije bilo.

To je umelo da potraje nedeljama, ponekad i mesecima.

Ali on se uvek vraćao. Uvek je nastavljao sa tom lakrdijom koju su zvali brakom.

Najsnažnije uspomene koje je ostavljao za sobom bile su zvuci. Ja ću se jedva uopšte sećati kako je izgledao, sećam se samo kako je zvučao. Ono frktavo stenjanje kada bi se ustremio na mamu. Klokotanje rakije koju je pio pravo iz flaše. Odlučni koraci uz stepenice. Prasak cepanica koje sekira preseca na-dvoje na panju.

Ali najviše se sećam onog zvuka porcelana koji se razbija. Lomi se uz mnoštvo različitih tonova. Istovremeno potmulih i

zvonkih. I dodatni zvuci dok se neki komadi kotrljaju dalje po kamenom podu, da bi se smirili ispod stola i stolica.

Klink, klink, klonk.

Sećanja koja su ova izračunavanja probudila u meni silno me bole. Hoće li me manje boleti ako ih budem zapisao? Možda moram da ih ispišem po većoj površini, da im dam više vazduha.

Zid!

Moraću ipak da upotrebim zid. Da bi mi sve stalo na jedno mesto, da bih mogao da sagledam celinu. Flomastera ima u sali za konferencije. Crnih, debelih, da mogu da pišem krupno. Da se oslobodim svega što me tišti.

4

Klavijatura je razbila tišinu, jednostavna melodija koja se stalno iznova ponavljala. Uskoro joj se priključio i bubnjar Džimi, šumom bubnjarske metlice po čineli. Jedna lampa se upalila, ljubičasto svetlo je prešlo preko scene, dok tehničar za svetlo nije pronašao savršen ugao. Dženi je koraknula napred, lice joj je bilo delimično skriveno u senci. Držala je mikrofonsku cev i zabacila glavu. Tehničar za svetlo ju je osvetlio još jednom lampom, i svetlost je ovoga puta imala topao narandžast sjaj. Baš kada je Malin utrčala u skućeni podrumski prostor, Dženi je zapevala. Zvučalo je falš, nije uspevala da pogodi tonove, ispadala je iz ritma sa muzikom. Ništa nije bilo kako treba.

Malin je zbacila jaknu sa sebe i uskočila u belu suknju od tila, zadržavajući pantalone ispod. Lastiš joj se usecao oko struka. Razbarušila je kosu, pa u kutiji sa tehnikom počela da traži još jedan mikrofonsku cev. Uključila ga je taman na vreme za refren i oglasila se iz zadnjeg dela lokala.

*Eno života, svega što je lepo, ne treba ti ništa više.
Kiša je već pala, sve oluje protutnjale.*

Publika je aplaudirala kada se lagano uputila ka omalenoj sceni, pri čemu je morala da vijuga između ljudi. Improvizovala je jednu melodiju i kriknula tako da joj je ritam prostrujao čitavim telom. Razigrano. Basista Džoe je jedva uspevao da zadrži smeh. Klimnuo joj je glavom sa odobravanjem. Čak se i Mark ozario. Držao je zlatni saksofon obema rukama, pa joj namignuo pre nego što je prineo pisak ustima.

Bilo je mnogo ljudi tamo, uglavnom prijatelja i poznanika, ali ipak. Imali su publiku. Ona mahnu rukom, pozdravljajući one koje poznaje dok je pevala.

Dženi je začutala i izbečila se na Malin, ali je ipak korak-nula unazad kada je Malin izašla na scenu, i vratila se pevanju uvežbanih pratećih vokala, što je i inače radila.

Kada je Malin začutala posle prvog refrena, započeo je solo na bubnjevima. To je bilo pažljivo uvežbano. Džimiju su se mišići napinjali dok je palicama prelazio preko timpana i činela, kapljice znoja su mu izbijale na čelu i blistale kovitlajući se u vazduhu oko njegove glave.

Malin zatapša kada je završio, navodeći publiku da učini isto. Klicanje i aplauzi. Ona zadovoljno klimnu glavom i mahnu Dženi da priđe, pa je uze za ruku.

„Zar nisi mogla da me pustiš da otpevam do kraja“, zare-ža Dženi ne pomerajući usne kada su sinhronizovano izvele nekoliko plesnih koraka držeći se za ruke. Malin je pusti, pa razigrano napravi prelaz u novu pesmu uz improvizovano skatovanje koje je čitavom bendu izmamilo osmeh. Obožavala je da se poigrava glasom, obožavala je kada krv prostruji telom. Bilo je to gotovo duhovno iskustvo.

*

Dva sata kasnije Malin i članovi benda su ostali sami u pustom lokalu. Vazduh je bio težak i zaudarao je na prosuto pivo i dim iz mašine. U omalenoj kafe-kuhinji nalazilo se nekoliko

polupunih flaša vina i hrpa limenki piva, ostataka improvizovanog šanka kraj ulaza. Malin podiže čašu vina, pa je ispi u tri velika gutljaja. Zatim ju je ponovo napunila, pa čučnula oslanjajući se leđima na zid i potražila telefon u velikoj crnoj tašni. Pronašla ga je ispod vlažne odeće za trening i koverta sa neplaćenim računima.

Deset propuštenih poziva, petnaest tekstualnih poruka. Samo da se Eriku nije nešto desilo? On je sam kod kuće. Srce poče da joj kuca ubrzano, ali ponovo se smirila kada je videla da je to samo Džek, tata. Šta je sad toliko važno kad je on zove?

Tek što je stigla da pomisli kako je prekasno da mu uzvрати poziv pošto verovatno spava, telefon zazvoni ponovo, a na ekranu je pisalo tata.

„Halo, halo.“

Glas mu je zvučao umorno, otegnuto. Govorio je mnogo sporije nego obično. Ona je uključila spikerfon, spustila telefon u krilo i zažmurila.

„Zdravo, tata, šta ti je potrebno ovako kasno? Zar ne spavaš?“

„Ne... ja...“

„Ne možeš da zaspiš?“

„Ja sam ovde, gde su sve moje knjige i moj radni sto. Ali nema kreveta. Tražio sam ga.“

„Šta? Još nisi došao kući iz kancelarije? Pa trebalo je da pozoveš taksi još kad sam ja odlazila, a to je bilo pre nekoliko sati.“

„Imam ja još štošta da obavim ovde. Sad se nakupilo mnogo toga, mnogo toga o čemu treba voditi računa.“

„Ali, tata, ti si star, ne možeš više da radiš noću. To nije zdravo, moraš da se pripaziš.“

Malin je prevrnula očima, ali niko je nije video, pošto su ostali članovi benda bili u sopstvenim mehurima i čeprkali po svojim mobilnim telefonima.

„Možda si u pravu“, priznao je Džek. „Sada sam umoran. Jesi li blizu? Da li bi me ispratila kući? Da malo porazgovaramo, odavno nismo, nedostaješ mi.“

„Sada? Ne, sada je stvarno kasno, tata. A i već smo se videli danas. Mi smo sada upravo imali nastup, pa sam umorna kao pas. A ujutru treba da radim. Idi kući, uzmi sad taksi, zaslužio si.“

„A gde da idem?“

„Kako sad gde?“

„Pa gde će taksi da me odveze?“

„Kući, naravno, gde bi drugo išao?“

„A kuća je ovaj u... hm hm ulici... broj...“

Nije mogao da se seti, zaboravio je gde stanuje. Opet. Malin ustade, a telefon joj je iskliznuo iz krila i završio na podu. Sagnula se i podigla ga.

„Sačekaj malo, tata. Uskoro te zovem ponovo“, rekla je i prekinula vezu. Otišla je do bubnjara Džimija, koji je ležao na bini sa nogama na bubnjarskoj hoklici. Izgledao je kao da je pao sa nje, usred pesme. Spavao je.

„Budi se, Džimi, jesu li ti kola negde blizu?“, upitala je, gurkajući ga malo nogom. On se trgnu, nevoljno otvori oči i začkilji ka njoj.

„Šta hoćeš? Ja sam potpuno gotov“, promumlao je i okrenuo glavu prema zidu. Glasno je zastenjao. Skvrčio se u fetusni položaj.

„Radi se o mom tati“, objasnila je Malin. „Izgleda da se sasvim izgubio.“

„Profesor“, promumla Džimi. Jedva se čulo šta govori pošto je ležao obraza priljubljenog za prljavi pod.

„Bila sam tamo danas i bio je mnogo čudan. Nije mogao da se seti svoje adrese, a i sada je isto. Zvuči mi potpuno smušeno.“

„Zar nije oduvek bio takav?“

Džimi se pridigao u sedeći stav, široko zevnuo i provukao rukom kroz dugu crnu kosu.

„Ne, sada je drugačije, ima tu nešto što ne štima. On nije samo onako profesorski zbunjen i generalno rasejan. Ima rupe u sećanju, nešto stvarno nije kako treba.“

Džimi je otišao do kafe-kuhinje vukući noge. Otvorio je frižider, izvadio iz njega limenku koka-kole i potegao nekoliko gutljaja. Bio je trezvenjak, pošto je proveo nekoliko previše neobuzdanih godina u kojima ga je i porodica napustila zbog pića. Široko je zevnuo dok je govorio. Nije stavio ruku preko usta.

„Naravno, mogu pokušati da budem još malo budan. Ali ne mogu predugo, pošto sutra radim.“

„Radim i ja, i to počinjen rano ujutru, pošto imamo sastanak za planiranje.“

Malin ponovo uze telefon, izabra tatin broj i pozva ga. On se javio i pre nego što se prvi signal začuo do kraja.

„Budi tamo na univerzitetu, tata, nemoj nikud da ideš“, rekla je. „Mi ćemo doći najbrže što možemo. Džimi će doći sa mnom, a on ima kola, pa će moći da te odbaci do kuće.“

Noć, 00.47

Proces sagorevanja kuhinjskog stola

Možda bi bilo jednostavnije kada bih bio u stanju da slovima zapišem sve ovo što mi se mota po glavi, da ga ostavim za sobom u razumljivoj, čitljivoj formi. Ali mi ne ide. Jer u mojoj glavi jedva da još ima ikakvih reči, i moje uspomene se mogu pretvoriti samo u matematiku. U meni kao da ide neki film. Neka vrsta božanske geometrije koja objašnjava poreklo svega. Koja objašnjava poreklo mene, sve ono lepo, sve ono loše. U njenom središtu je matematika život sam.

Kada prinesem olovku papiru, slova više ne žele da se ukažu. Jedno *a* se pretvori u jedno *c* ili *d*, ili samo u neku čudnu šaru.

Ne mogu čak ni da crtam krugove.

A šta ako sve zaboravim? Hoću li tada izgubiti i sebe samog? Hoće li od mene ostati samo ljuštura? Prazno pakovanje.

Ne, to se ne sme dogoditi. Ja i dalje mogu da mislim, ja moram da nastavim da mislim, ne sme nastati praznina. Mozak je plastičan, moram ga pustiti da radi, moram ga uvežbavati.

Možda ću se setiti više toga ako budem mnogo razmišljao o tome, o svemu što se desilo i što se dešava u mom životu.

Sada nastavljam da računam dalje. Zvuci i pokreti, osećanja, sve uspomene i doživljaji mogu postati konstante, jednačine